

Wyjaśnienia dotyczące naboru nr FEMP.07.01-IZ.00-071/24 z dn. 30.10.2024

Pytanie:

- I. **Czy Infrastruktura turystyczna zwłaszcza szlaki / trasy turystyczne, platformy / wieże widokowe, zlokalizowane zazwyczaj w górskim wymagającym terenie, muszą zapewniać pełną dostępność dla osób z niepełnosprawnościami**

Odpowiedz:

Dostosowanie produktów projektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami jest obowiązkowe. W przypadku infrastruktury turystycznej w niektórych obszarach np. górskich zapewnienie pełnej dostępności jest trudniejsze bądź czasem niemożliwe. Nie wszystkie szlaki czy trasy turystyczne będzie można dostosować całościowo, ale należy dążyć do dostosowania produktów projektu w możliwie jak największym zakresie i do szerokiego grona osób z niepełnosprawnościami.

Każdy projekt musi zostać zweryfikowany osobno z uwagi na swoją specyfikę – planowane w projekcie rozwiązania muszą uwzględniać szczegółową ocenę ukształtowania terenu i istniejących barier przestrzennych w kontekście zapewnienia dostępności (nie tylko dla osób z niepełnosprawnością ruchu).

Proponowanego w mailu rozwiązania dotyczącego ograniczenia się do dostępności cyfrowej stron internetowych oraz dostępności informacyjno-komunikacyjnej nie można ogólnie uznać za wystarczające minimum.

W załączniku ze standardami dostępności jest zapis „*W niektórych przypadkach mogą być realizowane projekty wg określonego modelu zapewniania dostępności, opracowanego w perspektywie 2014-2020. Dotyczy to np. Modelu dostępnej szkoły, Modelu dostępnej uczelni, Modelu dostępnej placówki kultury, placówki służby zdrowia, itp. W takiej sytuacji model ma pierwszeństwo zastosowania wobec standardów.*” W tym kontekście polecam Model Dostępnego Parku wypracowany w ramach POWER. Publikacja jest zamieszczona w ministerialnej zakładce Standardy i wytyczne na stronie internetowej dedykowanej programowi Dostępność Plus (pierwsza pozycja w wykazie).

Model Dostępnego Parku Przyrodniczego składa się z trzech części „Zagadnienia ogólne i teoretyczne”, „Zagadnienia techniczne” oraz „Zagadnienia praktyczne” oraz dwóch matryc diagnostycznych. Jest to materiał podpowiadający różne rozwiązania jak np. „*(...) a terenie górskim w przypadku dróg biegnących w poprzek poziomic są plastikowe siatki, którymi pokrywa się całą lub część szerokości drogi, natomiast w przypadku dróg równoległych do poziomic – drewniane kładki o równej, dobrze utrzymanej nawierzchni*”, oraz dostęp do niej są dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami”

Funkcjonują dziś różne rozwiązania, dostosowania do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawnościami, w tym np. dedykowane szlaki turystyczne (jak np. projekty zrealizowane przez Grupę Bieszczadzką GOPR - ścieżki turystyczne z audio deskrypcją - Zobaczć Beskid Niski, Zobaczć Bieszczady czy Zobaczć Solinę), ścieżki edukacyjne dla osób słabowidzących, dostępna ścieżka w Koronach Drzew Bachledka, plaże ze ścieżkami zapewniającymi dostęp dla wózków). Stosowane są rozwiązania jak utwardzanie terenu naturalnym kruszywem, dzięki czemu spełnia funkcję drogi dojazdowej m. in. dla osób poruszających się na wózkach, budowanie pasa dla osób z niepełnosprawnością ruchową, który jest wyłożony siatką (jak w przypadku ścieżki do wodospadu Szklarki) i z metalową barierką, stosowane są kładki i podjazdy, wypukłe tablice

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

informacyjne i mapy z przebiegiem ścieżki, stosowanie znaczników totupoint, opracowywane są mapy szlaków lub prezentacje dostępne w alfabecie Braille'a, dużym druku lub w formacie audio, czy też wspomagające sprzęty turystyczne dla osób z niepełnosprawnościami (dostępne np. do wypożyczenia) jak rowery-tandemy umożliwiające poruszanie się osobom z niepełnosprawnością wzroku wraz z przewodnikiem, trójkołowy rower poziomy umożliwiający poruszanie się osobom z niepełnosprawnością ruchową czy wózek inwalidzki ze specjalną kierownicą z kołem napędowym, szkoleni są przewodnicy w oprowadzaniu osób z niepełnosprawnościami, a także z obsługi urządzeń audio deskrypcyjnych oraz aplikacji w telefonie, wycieczki mogą być prowadzone przez pracowników parków (w tym z tłumaczeniem w języku migowym), itp. W pewnych przypadkach należy uwzględnić możliwości zastosowania alternatywnych rozwiązań, np. wytyczenie innego dojścia lub trasy.

Obowiązkowe jest zadbanie o dostępność budynków, toalet, odpowiednią informację odnośnie trasy turystycznej i jej dostosowań, strona internetowej /aplikacja zawierające bazę dostępnych obiektów turystycznych i kompatybilnych np. ze znacznikami beacon/ totupoint na szlakach.

Trudno wyobrazić sobie projekty, w których żadne udogodnienia nie są możliwe do uwzględnienia i takie sytuacje będą dogłębnie analizowane na etapie oceny merytorycznej. W takich przypadkach istnieje ryzyko niespełnienia kryteriów oceny merytorycznej w zakresie dostępności oraz zgodności z KPON.